

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośniami i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośniami	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na pocztę, już z odnośniami	8,67 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.

OGŁOSZENIA:

na 4 stronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 80 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowe ogłoszenia — — — się nie gwarantuje. — — —
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Wtorek: Piotra Nolasko w.,
Środa: Ignacego, b. m. Brigidy, p.

CHOJNICE, środa, dnia 1. lutego 1928 r.

Słońca wschód 7.19 zachód 16.14.
Księżycy wschód 11.22 zach. 22.34.

Stan średni, a wybory.

Czas leci u nas szybko, zmieniają się zapamiętania i zasady wprost piorunująco, tak, iż przeciętny obywatel nie zdaje sobie sprawy z tak szybko zmieniających się poglądów. On myśli sobie statecznie i stosunkowo powoli, a tu wszystko się zmienia piorunem, tak, że nadążyć mu trudno. Czasy się wprawdzie nie zmieniają, ale ludzie, a ten nasz przeciętny obywatel nie umie myśleć politycznie, nie zna się na polityce obecnej.

Od jakiegoś czasu usiłują pewni ludzie wnieść w stan średni zamęt, usiłują go odosobnić od innych stanów i postawić go na nogach własnych. Nie pomną, że tego stanu średniego w Polsce, o ile chodzi o Polaków, jest stosunkowo niewiele. Poza Ziemią Zachodnią, gdzie stosunki są pod tym względem nie najgorsze, polski stan średni w innych dzielnicach, szczególnie zaś na Kresach Wschodnich, przedstawia tak słabą siłę, że nie warto się jeszcze z nią liczyć.

Tam gra pierwsze skrzypce żydostwo i długo, bardzo długo się położenie tam nie zmieni.

Jeśliby t. zw. stan średni, t. j. drobne kupiectwo i rzemiosło, usiłowało się zorganizować na podstawie gospodarczej, byłoby to odruchem zdrowym i pożądanym, ale skoro się stan średni wdaje w politykę specjalną stanu średniego i chce występować czynnie w parlamencie, to już nie możemy mu przyznać ani powodzenia w tym kierunku, ani rozsądku.

Stan średni jest tak mało liczny, że sam w sobie nie może wcale zaważyć na szał politycznej, wybory z roku 1922 wykazały też, iż widoków na przeprowadzenie własnych kandydatów niema, zatem próżna to robota, jaką widzieliśmy u nas w czasie ostatnim. Ale dajmy na to, że stan średni przeprowadził nawet gdzieś jednego posła, niechaj ich będzie nawet dwóch, to cóż ten poseł albo ich dwóch mają za znaczenie wobec 444!

Praktycznie byłoby, gdyby w jakiejś partii postarano się o zyciwe popieranie interesów stanu średniego wzamian za głosy tegoż stanu, a musiałaby to być partja już jedna z silniejszych, gdyż słaba niema znaczenia i pomóc nie może.

Kierownicy ruchu stanu średniego mają jednakże swój interes w tem, aby podjąć próbę, czy się czasem jednak nie uda przeprowadzić u nas choć jednego posła, aby jeden z nich dostał się do Sejmu. To cała tajemnica ruchu stanu średniego.

Na ostatnim zgromadzeniu Zjednoczenia Stanu Średniego w Bydgoszczy przemawiał prezes tegoż Zjednoczenia na Zachodnią Polskę i starał się przekonać zgromadzonych, że obecny rząd jest jedynym zbawcą Polski, dziękował dalej rządowi za wszystko, co rząd ten dotychczas zrobił, a dziękował w imieniu organizacji jako takiej, w końcu wyraził mu z góry zaufanie na wszystkie przyszłe czasy.

Kto niezna stosunków i spadł dopiero z księżycy, ten mógłby przyklasnąć słowom p. Hanasza, ale przecież to było zgromadzenie stanu średniego!

Godzi się zapytać, co, takiego przyjemnego ten rząd już uczynił dla właśnie zebranego stanu średniego. My namyśleliśmy się nad położeniem i przyszłością do wniosków, że stan średni właśnie obecnemu rządowi niema nic specjalnego do

Katolicko - Narodowy Komitet z Piastem na terenie Małopolski Wschodniej.

LWÓW. W piątek przyszło do sfinalizowania układu wyborczego pomiędzy Katolicko - Narodowym Komitetem Wyborczym i P. S. L. Piastem we Lwowie. Na tej podstawie we Lwowie na drugim

miejsu listy Katolicko-Narodowej kandydować ma ks. Panaś, zaś marszałek Rataj na pierwszym miejscu w okręgu sambońskim.

Ks. Skalski skazany na 10 lat więzienia.

MOSKWA. W piątek wieczorem najwyższy sąd moskiewski skazał ks. prałata Skalskiego na 10 lat więzienia i 5 lat utraty praw obywatelskich.

Korpus Straży Granicznej.

Zaprzeczenie fałszywej wiadomości.

Wobec ukazania się w prasie wiadomości o tem, jakoby istniał zamiar powierzenia ochrony granic państwowych zachodniej i południowej formacji, zbliżonej organizacyjnie do K. O. P., min. skarbu komunikuje, iż wiadomość ta nie odpowiada rzeczywistości.

Ministerstwo skarbu opracowuje wprawdzie obecnie projekt ustawy o korpusie

straży granicznej, projekt ten jednak przewiduje pozostawienie nadal straży granicznej w rękach ministra skarbu w charakterze organu wykonawczego władz centralnych. Poza tem projekt ten przewiduje zmiany jedynie w drobnych szczegółach, jak umundurowanie itp., sam zaś dotychczasowy skład osobowy korpusu pozostaje bez zmiany.

Straszna katastrofa lotnicza w Toruniu.

Pilot por. Foltyn zabity.

TORUŃ. W piątek około 12 w południe w czasie odbywającego się lotu ćwiczebnego spadł z wysokości kilkuset metrów wskutek oberwania się skrzydła aparat lotniczy 4 pułku lotniczego w Toruniu

marki „Spat”. Aparat wskutek eksplozji zbiornika z benzyną spłonął doszczętnie, a z nim spłonął również por. pilot Tadeusz Foltyn, lat 29.

Wielkie nadużycia w P. K. O. w Krakowie i Poznaniu.

Fałszywe czekki z książeczek.

KRAKÓW. „Naprzód” donosi, iż w ostatnich dniach władze PKO. w Krakowie i Poznaniu wpadły na ślad wielkich nadużyć przy podejmowaniu pieniędzy z tej instytucji. Nadużycia polegały na realizowaniu fałszywych czeków z książeczek wkładowych P. K. O., puszcanych w obieg przez zorganizowaną szajkę oszustów. Straty, jakie ponosił skarb

państwa wskutek tych oszukańczych manipulacji, wynoszą podobno ponad 100.000 zł. Szajka oszustów dotychczas nie została ujęta, jednakże policja jest na ich tropie. PKO. w Krakowie poszkodowana jest na 400 tys. zł., a w Poznaniu kwota podjęta przez oszustów jest znacznie większa (700.000).

Czy ceny biletów kolejowych podrożeją?

Jak się dowiadujemy, zaniechana poprzednio i odroczone podwyżka cen biletów kolejowych, ma się stać znów aktualną z początkiem nowego roku bud-

żetowego, tj. od 1 kwietnia br. Równocześnie z podwyżką taryfy osobowej, lub w krótkim czasie po niej, ma być wprowadzona podwyżka taryfy towarowej.

Wykolejenie się pociągu pod Bydgoszczą.

3 wagony uszkodzone, jeden kolejarz zabity.

BYDGOSZCZ. W piątek pospieszno-towarowy pociąg nr. 461 popychany przez lokomotywę z tyłu wykoleił się. Wykolejenie nastąpiło wskutek tego, że pociąg rozerwał się, a popychacz pracował dalej.

Trzy wagony zleciały z nasypu i są poważnie uszkodzone. Jeden z hamulcowych lekko ranny.

Tor był na przedłg kilku godzin unieruchomiony.

zawdzięczenia.

Jedną z najbardziej uprzykrzonych ustaw, jaką jest ustawa o lichwie wojennej, jeszcze dziś — po 9 latach — istnieje i obowiązuje.

Podatek obrotowy, zaprowadzony swego czasu tylko na przeciąg czasu dewaluacji, istnieje także jeszcze i ścigany jest z jak najostrożniejszą bezwzględnością.

A jak wygląda sprawa kredytów? Przewiduje się, iż wielki przemysł dostał znaczne

kredyty wprost w Banku Polskim, ale drobne kupiectwo i rzemiosło z kredytów prawie, że nie korzysta i musi opłacać wysokie redyskonta.

Kiedy chodzi o cła przywózowe, to widocznym jest, że uczyniono dużo dla ochrony wielkiego przemysłu, ale dla słabego rzemiosła nie uczyniono prawie — nic.

Opłaty do Kasy Chorych i inne świadczenia gnębiły małe warsztaty pracy, do-

prowadzając je do ruiny i niema najmniejszych widoków, aby się położenie to zmieniło na lepsze.

Nieszczęściem naszym są mniejszości narodowe. Dziś — właśnie za rządów obecnych — panoszą się żydzi coraz silniej w Polsce, a na domiar złego rozlażą się w coraz większych masach już po Ziemiach Zachodnich, gdzie stają się coraz to silniej panami położenia, wypierając żywo rdzennie polski.

Jakby tego wszystkiego jeszcze nie było dosyć, podnosi się taryfy pocztowe, telegraficzne i telefoniczne znacznie, co spowodować musi zubożenie naszego i tak już biednego i podatkami zbyt uciążliwego społeczeństwa, co odbić się musi na interesach stanu średniego jak najfatalniej. Do tych podwyżek dochodzi, jak słyhać, od kwietnia jeszcze podwyższenie taryfy kolejowej podobno tylko o — 20 procent!

Moglibyśmy przytoczyć jeszcze liczne dalsze dowody na usprawiedliwienie twierdzenia naszego, ale p. adwokat Hanasz tego wszystkiego na sobie nie odczuwa, nie należąc przecież do stanu średniego, choć mu w Zrzeszeniu prezesuje.

Wspomniiano, iż rząd obecny zamierza wreszcie zaprowadzić Izby Rzemieślnicze. Jakoś o tych Izbach słydzimy już od lat, lecz ich nie widzimy, a ustawa dotycząca opracowana tak, że jakoś zanadto pachnie rozsianiem i my Polacy zbyt wielkiej radości oddawać się nie mamy powodu.

Zatem — dobrze nie jest i lepiej nie będzie, dopóki stan średni nie stanie na gruncie obrony miast naszych, na gruncle narodowym, i nie będzie bronił swego mienia i stanu posiadania nie politycznie, ale gospodarczo.

Obiecanki gruszek na wierzbie nie skuszają realnie myślącego stanu średniego, mogą za wotaniem pp. Hanaszów itp. iść jedynie żywoły nie myślące własnymi kategorjami, a powtarzające frazesy sanacyjne, jak za panią matką paclerz.

To, co rząd obecny nawet rozpoczął, to jeszcze nie skończono, a co nie skończono, to niema wartości realnej. Obiecanki cacanki radować i niewolić mogą tylko naiwnych.

Plan Dawesa zagrożony.

P. Pertinax na łamach „Echo de Paris”, zastanawiając się nad statystyką niemieckiego handlu zagranicznego, przychodzi do całkiem zatrważających horoskopów co do przyszłości planu Dawesa.

Wobec faktu, że deficyt handlowy Rzeszy Niemieckiej, wynoszący w r. 1927 3.924.000.000 marek, co oczywiście przewyższa deficyt nawet r. 1925, wykonanie planu Dawesa zostaje poważnie zagrożone.

W r. 1924 postanowiono, aby spłaty, wynikające z planu Dawesa oparte były właśnie na nadwyżce pochodzącej z dodatniej polityki handlu zagranicznego Niemiec.

Tymczasem obecnie Niemcy jedynie są w stanie wyrównać swój deficyt handlowy za pomocą pożyczek zagranicznych, przeważnie zaciąganych w Ameryce. Wobec tego nie podlega wątpliwości, że Rzesza Niemiecka wszystkich swych spłat dotychczasowych na poczet odszkodowań

**Nadzwyczajna okazja
od 1. do 15. lutego**

**Nadzwyczajna okazja
od 1. do 15. lutego**

Na wielostronne życzenia moich Szanownych Odbiorców urządzam w tym roku

Rekordową sprzedaż

ogólnie znanych z dobroci wyrobów białych bawełnianych i lnianych towarów.

Wyjątkowa okazja taniego zakupu wypraw.

Zwracam równocześnie uwagę na wszelkie inne oddziały mego przedsiębiorstwa.

Chojnice, Rynek 17. **Juljusz Schreiber** Poznań, Stary Rynek 49.

H. R. B. 13.

Obwieszczenie.

W tut. rejestrze handlowym B. zapisano pod nr. 13. przy firmie Landwirtschaftliche Brennerel Sternau, Towarzystwo z ograniczoną poręką Sternau, że firma teraz brzmi: Gorzelnia Rolnicza Sternowo spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sternowie oraz nast. zmianę statutu: Uchylono punkt w § 5. zmieniono §§ 14. i 15. w porozumieniu z okręgowym Urzędem Ziemskim oraz § 30 w tym sensie, że spółka wystąpi z wymienionych tam związków, a przystąpi do odpowiednich polskich związków. 275

Chojnice, dnia 13. lutego 1927 r.

Sąd Powiatowy.

R. H. A. 272.

Obwieszczenie.

W rejestrze handlowym A. Nr. 272. zapisano przy firmie: „Dom handlowy J. Dziembowski, Chojnice,“ że Bronisławowi Dziembowskiemu udzielono prokury. 276

Chojnice, dnia 12. grudnia 1927 r.

Sąd Powiatowy.

Przypomina się
**odnowienie
losów do klasy IV.**
ostatni termin dnia 5. lutego 1928 roku.

Kolektura A. Kunowskiego w Chojnicach
ulica Dworcowa 17. Telefon 243.

Wielki wybór ŻURNALI

francuskich i innych na
wiosnę i lato. Specjalne
żurnale na kostjomy,
płaszczki i bieliznę

poleca

Księgarnia „Dzien. Pom.“
w Chojnicach.

Nowy „Ford“

nadszedł

Wystawa

w czasie

od 4-6 lutego br.

Udzielam wszelkich
Informacji.

Przyjmuję zamówienia!

Autoryzowany

Przedstawiciel

Ford Motor Company

J. Klein

Tczew. Telefon 47

Kto udzieliłby pan!

gruntownej

NAUKI

języka polskiego.

Oferty do ekspedycji Dz.

Pomorskiego pod Nr. 267.

Maszyna do

mereżki

na sprzedaż. 274

Werner, Strzelecka 6.

Pokój

umebl.

zaraz do wynajęcia. 273

ul. Gdańska 10. II. p.

Dobrze umeblowany

pokój

z elektrycznym światłem i

osobnym wejściem bardzo

tanio zaraz do wynajęcia.

Grunau, Spichrzowa 1.

Pokój

umebl.

do wynajęcia. 268

Dworcowa 15. I. lewo.

Przetarg przymusowy

Dnia 1. lutego 1927.
o godz. 9.15 sprzedawca
będę na podwórzu spedyt.
Nowackiego najwięcej
dającym za gotówkę:

3 kanapy

100 butelek wódki

i wina

Szeleziński

280 komornik sądowy.

Strzelecka 38.

Wielką zabawę

karnawałową

urządza

Towarz. Powst. i Wojaków

w lichnowach

dnia 5. lutego b. r.

Początek o godzinie 6-tej.

Podczas zabawy różne nie-

spodzianki. 277

Upzejmie zaprasza

Zarząd.

Wielki

BAL KAPOWY

odbędzie się

w niedzielę, dnia 5 lutego

w nowo dekorowanej sali

w Angowiecach.

Początek o godz. 5. po poł.

Madurajski

gospodarz. 272

! a kawa palona!

Guatemala

Santos Perl

Capitania i Rio

Czekolady

Kakao

ORAZ

domieszki

do kawy fabr.

Krotoszyńskiej

Franka

i Hauswaldta

poleca po znionych cenach

Fr. A. Riedel, właśc. Rink.

Szan. Publiczności z Chojnic i okolicy
podaję do łask. wiadomości, że z dniem
1. lutego 1928 r. otwieram

skład kolonialny

przy ul. Gdańskiej Nr. 13.

dawniej Fa. Władysław Zimny i proszę

o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa.

Z poważaniem 279

Leon Rózek.

Niskie ceny! Rzetelna obsługa!

Tylko dla pań!!

Dlaczego kupować

nowe i drogie sukienki

balowe? To same po-

wodzenie osiągnie pani

z sukienkami używa-

ne, które można za

umiarowane ceny

chem. czyszczone i

świeżo farbow. u mnie

dostać.

Tylko dla panów!

Szalone powodzenie

będzie pan miał, jeżeli

na balu wystąpi pan

w świeżoczyszczonej i pras-

ubranu. Już ze wzglę-

dów higienicznych po-

lecam szan. panom

mój wybór ubrań,

wolnych od wszelkich

plam i kurzu. 271

Farbiarnia i zakład chem.

A. Generalski, Sępólno

Filja w Chojnicach: Skład kapeluszy —

Polenz, Dworcowa 8.

Filja w Czersku: Skład kapeluszy —

Ig. Ossowski, Starogardzka 41.

Filja w Brusach: Skład kapeluszy —

L. Rogala, Szkolna 3. 271

Poszukuje się

kupców na

ziemniaki i siano.

Uprasza się o łaskawe oferty telef.

Schulmann G. m. b. H. Berlin Halensee Katharinenstr. 9.

Tel. Uhland 1783.

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim.